

Posudek na bakalářskou práci Emy Bartalské
„Všem klukům“ jako nostalgická budoucnost teenagerovského žánru

Ema Bartalská si pro svoji bakalářskou práci zvolila populární žánrový fenomén v americké kinematografii, jehož tradice se datuje od 50. let minulého století. V tzv. „teenagerovském filmu“ se zaměřila na jeho charakteristiku, definovala žánrové konvence a vývojové proměny, které rezonovaly s dobovými trendy a potažmo s diváckou percepcí. Impulsem k retrospektivnímu zájmu o tyto filmy z 80. let se stalo uvedení filmu *Všem klukům, které jsem měla ráda* (2018) na streamu Netflixu. Masová popularita těchto filmů (mezigenerační a mezinárodní) se těší pozornosti nejen u dnešní mladé generace, nýbrž i u staršího publika, v němž filmy vyvolávají nostalgické reakce. Autorku zajímala konkrétní motivace, jež způsobila toto znovuoživení a silné emoce.

Historická kontextualizace v úvodu této práce je postavena na podpůrné bázi odborné bibliografie a teoretické literatury autorů americké proveniencce. Bartalská ve stručném přehledu nastínila údobí několika dekád v dějinách americké kinematografie, kde průběžně registrovala stopy ve vývoji exploatovaného žánru. V argumentaci se odvolává na údaje sledovanosti a konkrétní divácký ohlas v internetových databázích. Detailněji se pak zaměřila na rozbor jmenovaného filmu, považovaného za reprezentativní.

V případové studii o filmu *„Všem klukům“*, k němuž komparativně připojila další tematicky podobné snímky, vycházela v narativu ze sociálních vzorců a situačních schémat podmíněných žánrovými konvencemi. Zohlednila V koncepci filmové produkce zohlednila osvědčené komerční priority, které se prosadily na úkor složitější reflexe a psychologie. Ve vztahové problematice a v typologii postav sledovala proces dospívání, emocionalitu mladistvých protagonistů, jejich sociální flexibilitu nebo revoltu v determinaci konzervativním americkým lifestylem a z něj odvozenou mentalitou. Interpretačně se autorka pohybovala v rozmezí poměrně jednoduchých příběhů s mírně dramatinovanými zápletkami, vyprodukovanými „na míru“ věkově identickému publiku. I když se E. Bartalská snažila ke zkoumané tematice zaujmout určitou distanci, z jejího textu vyplývá i přirozená generační „připoutanost“ k dané problematice.

Práce je podložena pozorným studiem a detailními znalostmi zvolených filmů s četnými odkazy k autoritativním zdrojům, z nichž autorka vytěžila i teoretickou metodu pro analýzu. V pohledu na období rozkvětu dotyčného žánru (80. léta) poukázala na jeho dobovou proměnlivost, a tudíž relativní platnost definice teenagerovského filmu, jež v novém miléniu ztrácí na aktuálnosti. Přesto ani tato „staromódnost“ nezabránila vzniku divácké nostalgie a retrográdním emocím.

K tomu připojuji drobnou poznámku, která souvisí s paradoxem „nostalgické budoucnosti“ v názvu této práce. Nemohu totiž pominout nápadně nižší uměleckou úroveň filmů v tomto zacíleném žánru, který sází na zjednodušení a idylizaci jako zdroj zábavnosti a kultovní obliby. Tyto snímky se vyznačují mnohdy naivními až kýčovitě melodramatickými výjevy, které konvenují se středostavovskou americkou konzumitou a omezeným kulturním vkusem. Ono nostalgické sebedojímání zde funguje jako ingredience pro snadnou „stravitelnost“ a kolektivní divácké uspokojení. Nepolemizuji s existencí komerčního fenoménu jako takového, kladu si jen otázku, na niž ani nečekám odpověď. Totiž zda přezralí někdejší teenageři a skalní příznivci těchto filmů jsou schopni si připustit, že jejich tzv. nostalgie není autentickou vzpomínkou na vlastní mládí, nýbrž virtuálně vygenerovanou syntetickou lahůdkou, kterou si sentimentálně vychutnávají. Ostatně nostalgie ve své podstatě ani nechce být autentická, pohrává si s minulostí jako s magickým klamem, který má zvlášť ve filmovém médiu živnou půdu; a nejen ve „filmech pro pamětníky“.

Bakalářskou práci Emy Bartalské doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci výborně.